

SOİP
DERGİ

P-ISSN: 1304-7590 E-ISSN: 2548-0871

SEYAHAT VE OTEL

JTHB - The Journal of Travel and Hotel Business

İŞLETMECİLİĞİ DERGİSİ

www.soidergi.com.tr

Ocak - Nisan 2025 Yıl:22 Sayı:1
January - April 2025 Year:22 Number:1

Turkey

**JTHB - The Journal of Travel
and Hotel Business**

www.soidergi.com.tr

Sahibi

SİDAS MEDYA AJANS TANITIM
DANIŞMANLIK LTD. ŞTİ. ADINA
İMTİYAZ SAHİBİ VE YAZI İŞLERİ
SORUMLUSU
ŞAKİR SARIÇAY

Genel Yayın Yönetmeni

Şakir SARIÇAY

Baş Editör

Prof. Dr. Muammer MESCİ

Yardımcı Editör

Dr. Emrah ÖZTÜRK

Alan Editörü

Dr. Erhan BOĞAN

Reklam Müdürü

Nurcan AKMAN ŞENGÖR

Hukuk Danışmanı

Murteza AYDEMİR

Abone Sorumlusu

Halil SOLAK

Grafik Tasarım

Sidas Medya Tasarım Grubu

Yönetim Yeri

Fevzipaşa Blv.Çelik İş Merkezi
No:162 K:3 D:302 Çankaya - İZMİR
Te l:+90 0 232 441 60 01
Belgegeçer:+90 0 232 441 61 06

Dört Ayda Bir Yayınlanan Dergimiz
Basın Meslek İlkelerine Uymaktadır

Yıl: 22

Sayı: 1

Eylül - Ekim - Kasım - Aralık 2025
ISSN: 1304-7590 E-ISSN: 2548-0871
Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi
Bir **SİMEDYA**
GRUP Yayınıdır.

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hakem Denetimli Uluslararası Hakemli Dergi

Dergimiz

indekslerinde yer almaktadır.

Değerli Okuyucularımız,

22. yılımızın birinci sayısı (65. Sayı) ile karşınıza çıkmamızın gururunu ve mutluluğunu yaşamaktayız. Bu aşamaya gelebilmemizde katkı veren herkese çok teşekkür ederiz.

Bu sayımızda hakem denetimli 13 makale ve 1 olgu sunum bulunmaktadır. Olgu sunum Sayın Atıla Yüksel tarafından ele alınmıştır. Yazar, "Tüketiyorum, Öyleyse Varım: Pazarlama - Gereklilik ya da Manipülasyon? (1)" " bir değerlendirme gerçekleştirmiştir. Hakem denetimli çalışmalardan, birinci makale Sayın İstemi Çömlekçi tarafından ele alınmıştır. Yazar, turizm işletmelerinin finansal performansına etki eden finansal oranların ağırlıklarının belirlenmesi ve turizm alt sektörlerine göre finansal performanslarının karşılaştırılmasına yönelik bir araştırma yapmıştır. İkinci makale Sayın Eylem Taşdağıtıcı ve Sayın Muharrem Tuna tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, mevcut restoran hizmet kalitesi ölçeklerinin ampirik ve kavramsal eksikliklerini gideren ve müşteri algılarında meydana gelen değişimleri dikkate alan yeni bir restoran hizmet kalitesi ölçüğü olan RESQUAL'in geliştirilmesine yönelik bir araştırma yapmışlardır. Üçüncü makale Sayın Erkan Taşkıran tarafından ele alınmıştır. Yazar, Sun ve Lv (2024) tarafından geliştirilen Hüzün Turizmi Ritüeli Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarılma çalışmasına yönelik bir araştırma gerçekleştirmiştir. Dördüncü makale Sayın Batuhan Horasan, Sayın Muhammet Kesin ve Sayın Nevzat Atalay Çelikyürek tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, Pamukkale'deki beş yıldızlı termal otellerde konaklayan misafirlerin temizlik ve hijyen konusundaki şikâyet içerikli yorumlarını değerlendirmeye yönelik bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Beşinci makale Sayın İhsan Kazkond, Sayın Şeyda Bürkücü Kazkond ve Sayın Şule Kıyıcı tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, Zonguldak (Merkez, Karadeniz Ereğli, Devrek ve Çaycuma) yerel yönetimlerinin turizm açısından planladıkları/yaptıkları faaliyetler ile bu alanda yapmaları gereken faaliyetlerin karşılaştırmasına yönelik bir araştırma yapmışlardır. Altıncı makale Sayın Hasan Cinnioğlu, Sayın Sait Doğan ve Sayın Ahmet Tayfur Akcan tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, turizm sektöründe teknoloji kapsamındaki çalışmaların güncel eğilimlerini ortaya koymayı amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Yedinci makale Sayın Elif Arıca ve Sayın Ülker Can tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, gastronomik kimlik ile sürdürülebilir turizm arasındaki ilişkileri inceleyen bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Sekizinci makale Sayın Mehmet Oğuzhan İlbay ve Sayın Çağla Topcuoğlu tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, marka evangelizmi oluşumunda marka güveninin etkisini tespit etmek, marka güvenine yönelik marka iletişimi ve marka şeffaflığının olası etkilerini ortaya koymaya yönelik bir araştırma yapmışlardır. Dokuzuncu makale Sayın Burak Atasoy tarafından ele alınmıştır. Yazar, krizler ve turizm dayanıklılığı konulu bilimsel çalışmaları bibliyometrik yöntemle inceleyerek mevcut eğilimleri ve araştırma boşluklarını ortaya koyan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Onuncu makale Sayın Seda Erkekli ve Sayın Bilgehan Gülcan tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, kırsal rekreasyon etkinliğine katılan ziyaretçilerin etkinlik süreçlerinde sürdürülebilirlik paradigması kapsamında doğal, kültürel ve ekonomik çevreyi kapsayan sorumlu davranışlarının analiz edilmesi amacıyla yönelik bir araştırma yapmışlardır. On birinci makale Sayın Doğan Çaprak ve Sayın Gökhan Ayazlar tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, otel işletmelerinde yaşanan etik dışı durumlara yönelik bilgi uçurma davranışının incelenmesine yönelik bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. On ikinci makale Sayın Nurşah Müfettişoğlu ve Sayın Hasan Köşker tarafından ele alınmıştır. Yazarlar, Akçakoca'nın coğrafi işaretli yerel gıdalarının ilçenin ziyaret edilmesinde ne derece etkili olduğunu tespit etmeye yönelik bir araştırma yapmışlardır. On üçüncü makale Sayın Engin Tengilimoğlu tarafından ele alınmıştır. Yazar, Türkiye'deki kıyı turizmi destinasyonlarında faaliyet gösteren oteller için online platformlardaki müşteri puanlamalarının otel tavsiye etme niyetleri üzerindeki etkisini araştırmaya yönelik bir araştırma gerçekleştirmiştir.

Dergimizin bu sayısına katkıda bulunan bütün yazarlara teşekkür ederim. Bir sonraki sayımızda buluşmak dileğiyle sevgi ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. Muammer MESCİ

SEYAHAT VE OTEL İŞLETMECİLİĞİ DERGİSİ (SOİD)

Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi (SOİD): Turizm sektöründe çalışan yönetici, akademisyen ve araştırmacılar arasında iletişimi ve işbirliğini sağlamayı ve artırmayı, turizm ve turizm işletmeciliği ile ilgili yeni düşüncelerin sunulduğu, karşılaşılan sorunların ve çözüm önerilerinin tartışıldığı bir platform oluşturmayı ve turizm sektöründe çalışan üst ve orta kademe yöneticileri genel yönetim ve turizm işletmeleri yönetimi alanındaki gelişmelerle ilgili bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

Belirtilen amaçlar doğrultusunda SOİD'in yayın ilkeleri aşağıda sıralanmıştır:

- SOİD dört ayda bir olmak üzere yılda üç kez yayımlanır,
- Yayın dili Türkçe - İngilizce'dir.
- Dergide bilimsel nitelikli makaleler yayımlanır ve ampirik (uygulamalı/deneysel) araştırmalara öncelik verilir. Ayrıca turizm sektörü temsilcilerinin görüşleri ve turizm sektörü ile ilgili inceleme dosyaları da yayımlanır,
- Makalelerde yer alan görüşlerin sorumluluğu tamamen yazar(lar)a aittir,
- Yayımlanmak üzere SOİD'e gönderilen çalışmalar daha önce hiçbir dergide yayımlanmamış olmalıdır,
- SOİD'e gönderilen çalışmalar tamamen bilimsel etik kurallarına uyularak hazırlanmış olmalıdır,
- Yayımlanan makalelere ilişkin tüm telif hakları dergiye aittir,
- Yazarlara makaleleri için herhangi bir telif ücreti veya başka bir isim altında ödeme yapılmaz. Dergiye çalışma gönderen yazarlar bu tür taleplerde bulunmamayı kabul etmiş sayılırlar.
- "SOİD'e gönderilen çalışmalar iThenticate programı kullanılarak intihale karşı incelenmektedir".
- SOİD açık erişim sistemi olan Ulakbim Dergipark üzerinde yayınlanmaktadır. Yayımlanan tüm sayılarına ve sayılarda yer alan makalelere ücretsiz olarak erişilir. Dergimiz **Budapeşte Açık Erişim Girişimini(BOAI)** desteklemektedir.
- SOİD çevrimiçi sürümünde yayımlanan akademik içeriğin tersi belirtilmediği sürece Sidas Yayıncılık tarafından Creative Commons Attribution-NoCommercial-NoDerivs 4.0 Unported (CC BY-NC-4.0) lisansı aracılığıyla bedelsiz sunulmaktadır.
- SOİD dergimize gönderilen aday makaleler için etik kurul kararı gerektiren çalışmalar için ayrı etik kurul onayı alınmış olmalı, bu onay makalede belirtilmeli ve belgelendirilmelidir. (<http://cabim.ulakbim.gov.tr/tr-dizin/tr-dizin-dergi-degerlendirme-kriterleri/>)

THE JOURNAL OF TRAVEL AND HOTEL BUSINESS

The Journal of Travel and Hotel Business aims to provide and improve the communication and collaboration between the managers academics and researchs working in the tourism sector, to create a platform where new ideas related to tourism and tourism management are offered where problems and solution proposals, that are met, are discussed and to inform the upper and middle level managers working in the tourism sector about the developments in the field of general management and tourism businesses management.

SOİD's broadcasting principles in the direction of specified purposes are listed below:

- SOİD' published three times a year, each four months.
- SOİD' published in Turkish and English.
- Scientific articles are published and empirical (practical/experimental) researches are given priority in the journal.
- In addition, the reviews of tourism sector representatives and reviews filed about tourism sector are published.
- The responsibility of opinions expressed in the article entirely belong to the authors.
- The studies submitted to SOİD for publications must not be published in any journal beforehand.
- The studies submitted to SOİD should be prepared by entirely obeying the scientific ethics rules.
- All copyrights related to published articles belong to the journal.
- Copyright fees or any other payments under another name are not paid to the authors for their articles.
- The authors who submit studies to the journal are considered as agreed not to demand this kind of claims.
- SOİD is published in Ulakbim Dergipark which is the open access system. All published articles and issue are accessible for free. Our Journal supports the **Budapest Open Access Initiative (BOAI)**
- Except where otherwise noted, academic content of this online version of the journal by SİDAS Publishing is licensed under the terms of Creative Commons Attribution-NoCommercial-NoDerivs 4.0 Unported (CC BY-NC-4.0) License.
- "Ethical committee approval must be obtained for candidate articles sent to our journal the SOİD that require an ethical committee decision. In addition, this approval document should be specified in the method section of the article and should be added to the end of the study."

YAYINCI KURULUŞ

Sidas Medya Ajans Tanıtım Danışmanlık Ltd. Şti.

Fevzi Paşa Bulvarı Çelik İş Merkezi, No:162 K:3/302 Çankaya / İZMİR

Tel: 0.232.4416001 Belgegeçer: 0.232.4416106 www.foodsektor.com

YAYIN KURULU

Kurucu Editörler / Founding Editors

Prof.Dr. Fevzi Okumuş - The University of Central Florida,
ABD, fokumus@mail.ucf.edu

Prof.Dr. Atıla Yüksel - Adnan Menderes Üniversitesi,
Türkiye, atilayuksel@gmail.com

Prof.Dr. İzzet Kılınç - Düzce Üniversitesi,
Türkiye, izzetkilinc@gmail.com

Editör Kurulu / Editorial Board

Baş Editör	Prof. Dr. Muammer Mesci - Düzce Üniversitesi, Türkiye muammermesci@yahoo.com.tr
Alan Editörü	Dr. Erhan Boğan - Adıyaman Üniversitesi, Türkiye ebogan@adiyaman.edu.tr
Yardımcı Editörler	Dr. Emrah Öztürk - Düzce Üniversitesi, Türkiye, emrahozturk@duzce.edu.tr
İstatistik Editörü	Dr. Yalçın Karagöz - Düzce Üniversitesi, Türkiye ykaragoz01@hotmail.com
Örnek Olay Editörü	Dr. Cafer Topaloğlu - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Türkiye ctopaloglu@mu.edu.tr
Çeviri Editörleri	Dr. Zafer Öter - İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye, oter@hotmail.com
Dizgi - Mizanpaj	Arş. Gör. Fırat ATBAŞ - Düzce Üniversitesi, Türkiye Dr. Yeliz PEKERŞEN - Necmettin Erbakan Üniversitesi, Türkiye

Bilimsel Danışma Kurulu / Scientific Advisory Board

Prof Dr. Ahmet AKTAŞ - Kapadokya Üniversitesi, Türkiye aktas@akdeniz.edu.tr	Prof Dr. Orhan BATMAN - Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye obatman@subu.edu.tr
Prof. Dr. Celil ÇAKICI - Mersin Üniversitesi, Türkiye, celilc@yahoo.com	Prof Dr. Necdet HACIOĞLU - Balıkesir Üniversitesi, Türkiye, hacioglu@balikesir.edu.tr
Prof. Dr. Orhan İÇÖZ - Yaşar Üniversitesi, Türkiye, orhan.icoz@yasar.edu.tr	Prof Dr. Nüzhet KAHRAMAN - İstanbul Ticaret Üniversitesi, Türkiye, nkahraman@iticu.edu.tr
Prof. Dr. Meral KORZAY - Boğaziçi Üniversitesi, Türkiye, korzay@boun.edu.tr	Prof Dr. Fevzi OKUMUŞ - The University of Central Florida, ABD, fokumus@mail.ucf.edu
Prof. Dr. Saime ORAL - Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, saime.oral@deu.edu.tr	Prof Dr. Alp TİMUR - Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, alp.timur@deu.edu.tr
Prof. Dr. Öcal USTA - Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye, ocal.usta@deu.edu.tr	Prof Dr. Muzaffer UYSAL - Virginia Polytech. Ins. and State Uni., ABD, samil@vt.edu
Prof. Dr. İzzet KILINÇ - Düzce Üniversitesi, Türkiye, izzetkilinc@gmail.com	Prof Dr. Atıla YÜKSEL - Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Türkiye, atilayuksel@gmail.com

Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi aşağıda belirtilen indekslerde taranmaktadır.

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

asos
Research Institute Index

ULAKBİM

Research Bible

DRJI
Directory of Research
Journals Indexing

SOBIAD

Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi Hakem Denetimli Uluslararası Bir Dergidir.

The Journal of Travel and Hotel Business is an International Refreeing Journal

İÇİNDEKİLER / Contents

Hakem Denetimli Araştırma Makaleleri Refreeing Research Articles

Araştırma Makaleleri

- 6 **Turizm İşletmelerinin Finansal Performansının Entropi Temelli Topsis Yöntemi ile Değerlendirilmesi**
Evaluation of Financial Performance of Tourism Business with Entropy Based Topsis Method
İstemi ÇÖMLEKÇİ DOI: 10.24010/soid. 1479270
- 24 **RESQUAL: A Scale Development Study for Measuring Service Quality in Restaurants**
RESQUAL: Restoranlarda Hizmet Kalitesini Ölçmeye Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalışması
Eylem TAŞDAĞITICI, Muharrem TUNA DOI:10.24010/soid. 1524409
- 49 **Hüzün Turizmi Ritüeli Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması Üzerine Bir Çalışma**
A Study on the Adaptation of Dark Tourism Rituality Scale into Turkish
Erkan TAŞKIRAN DOI: 10.24010/soid. 1565045
- 64 **Beş Yıldızlı Termal Otellerin Temizlik ve Hijyen ile İlgili Çevrimiçi Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi: Pamukkale Örneği**
Evaluation of Five-Star Thermal Hotels' Online Complaints about Cleanliness and Hygiene: The Case of Pamukkale
Batuhan HORASAN, Muhammet KESİN, Nevzat Atalay ÇELİKÜREK DOI: 10.24010/soid. 1405076
- 85 **Zonguldak İli Yerel Yönetimlerinin Turizm Politikaları ve Uygulamalarının Karşılaştırmalı Değerlendirmesi**
A Comparative Assessment of Tourism Policies and Practices of Local Governments in Zonguldak Province
İhsan KAZKONDU, Şeyda BÜKRÜCÜ KAZKONDU, Şule KIYICI DOI:10.24010/soid. 1502338
- 108 **Research Trends in The Use of Technology in The Tourism: Bibliometric and Content Analysis**
Turizmde Teknoloji Konulu Araştırmaların Eğilimleri: Bibliyometrik ve İçerik Analizi
Hasan CİNNİOĞLU, Sait DOĞAN, Ahmet Tayfur AKCAN DOI: 10.24010/soid. 1562741
- 128 **Gastronomik Kimlik ve Sürdürülebilir Turizm İlişkisi**
Relationship Between Gastronomic Identity and Sustainable Tourism
Elif ARICA, Ülker CAN DOI: 10.24010/soid. 1539975
- 149 **Turistlerin Algıladığı Marka Evangelizminin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Balıkesir – Körfez Bölgesi Örneği**
A Research To Determine Brand Evangelism Perceived By Tourists: Balıkesir – Gulf Region Example
Mehmet Oğuzhan İLBAN, Çağla TOPCUOĞLU DOI:10.24010/soid. 1574384

İÇİNDEKİLER / Contents

Hakem Denetimli Araştırma Makaleleri Refreeing Research Articles

- 169 **Krizler ve Turizm Dayanıklılığı Araştırmalarının Kavramsallaştırılması: VOSviewer ile Bibliyometrik Haritalama**
Conceptualization of Crises and Tourism Resilience Research: Bibliometric Mapping with VOSviewer
Burak ATASOY DOI: 10.24010/soid. 1526653
- 192 **Responsible Behavior Analysis of Rural Recreation Participants From A Sustainability Perspective**
Seda ERKEKLİ, Bilgehan GÜLCAN DOI: 10.24010/soid. 1591964
- 212 **Otel İşletmelerinde Etik Dışı Davranışlara Yönelik İçsel Bilgi Uçurma Davranışının Fenomenolojik İncelenmesi**
A Phenomenological Investigation of Internal Whistleblowing Behavior Towards Unethical Behavior in Hotel Businesses
Doğan ÇAPRAK, Gökhan AYAZLAR DOI:10.24010/soid. 1580852
- 230 **Coğrafi İşaretlerin Yerel Gıdaları Turizm Ürününe Dönüştürmedeki Önemi: Akçakoca Örneği**
The Importance of Geographical Indications in Transforming Local Foods into Tourism Products: The Case of Akçakoca
Nurşah MÜFETTİŞOĞLU, Hasan KÖŞKER DOI: 10.24010/soid. 1588474
- 253 **Çevrimiçi Puanlamaların Tavsiye Niyeti Üzerindeki Etkisi: Konaklama İşletmeleri Üzerine Bir Çalışma**
The Impact of Online Ratings on Recommendation Intentions: A Study on Hospitality Industry
Engin TENGİLİMOĞLU DOI: 10.24010/soid. 1616329
- Akademik Görüş**
- 270 **Tüketiyorum, Öyleyse Varım: Pazarlama - Gereklilik ya da Manipülasyon? (1)**
Atila YÜKSEL DOI: 10.24010/soid. 1653762